

Demonstratieproject: 'OptiVacVleeskip'

**Met een optimale vaccinatie naar een
lager antibioticagebruik bij vleeskuikens**

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

Europa investeert
in zijn platteland

Provincie
Antwerpen

PeHeStat

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Met een optimale vaccinatie naar een lager antibioticagebruik bij vleeskuikens

- Oproep 2020 - Thema: preventieve gezondheidszorg met het oog op verminderd gebruik van geneesmiddelen
- Projectperiode: 1 maart 2021 - 28 februari 2023
- Coordinator:
 - Proefbedrijf Pluimveehouderij
- Partner:
 - Proefbedrijf Pluimveehouderij
 - Pehestat
- Financiering:
 - Vlaanderen – Departement Landbouw en Visserij
 - Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

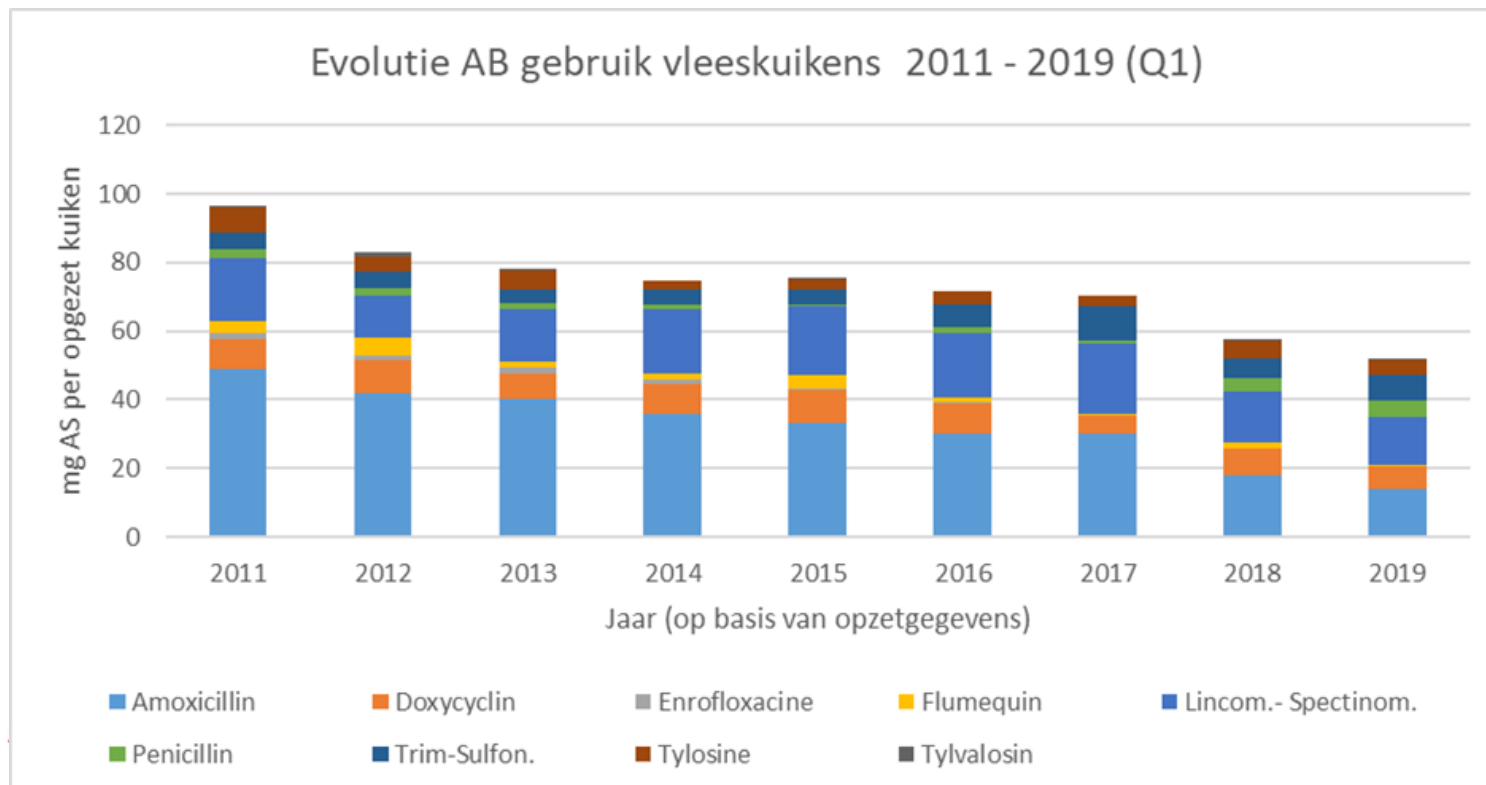
Europa investeert
in zijn platteland

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Context

- Toenemende antibiotica resistentie = bedreiging voor mens en dier
→ grote maatschappelijke druk om AB-gebruik te verlagen
- AB-gebruik bij vleeskuikens: intestinale infecties, locomotorische problemen en secundaire infecties (bv. coli)
- AB-gebruik is reeds duidelijk gedaald t.o.v. referentiejaar 2011, maar laatste 2 jaar stagnatie AB gebruik!

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Context

→ Bijkomende inspanningen + doorgedreven preventieve aanpak nodig om de AMCRA 2024 doelstellingen te halen.

Preventieve maatregelen: Management
Bioveiligheid
Vaccinatie

→ Optimalisatie van de vaccinatiestrategie is nodig!
(toepassing, tijdstip, bewaring, vaccinkeuze o.b.v. omgevingsdruk bedrijf en MD)

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Werkpakketten

1 Screening van risicofactoren en knelpunten

- Identificeren en oplijsten van op te volgen factoren in een koppel
- Identificeren en oplijsten van gezondheidsdoelstellingen van een koppel/bedrijf
- Evalueren van vaccinatieprotocols toegepast op vleeskuikenbedrijven en identificeren van aandachtspunten/problemen

→ o.b.v. bestaande datasets binnen Pehestat

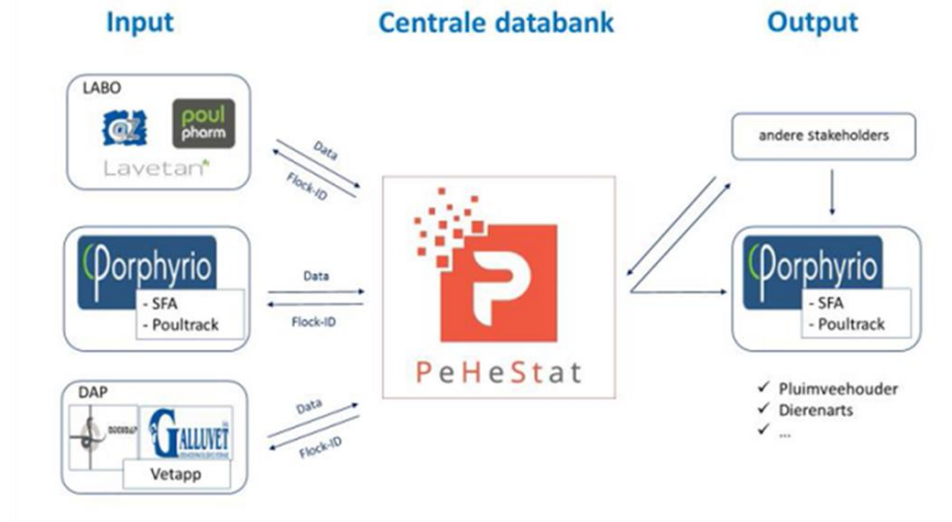
- Risicofactoren / knelpunten bepalen
- Kwantitatief meetbare parameters oplijsten
- Evaluatie van gebruikte vaccinatieschema's + voorstel aanpassingen

WP1 → Analyse van aanwezige datasets (Maart – Juni 2021)

Demo: 'OptiVacVleeskip' Werkpakketten

PEHESTAT:

- Eigen dataset → +/- 60% Belgische braadkuikens
- Homogene verspreiding over België
- Collectie automatisch sinds 2017 → longitudinale effecten in kaart brengen
- Diergezondheidsgegevens:
 - AB gebruik
 - Vaccinatieschema's
 - Labo-resultaten
 - Epidemiologische bewaking
 - Zoötechnische data

Provincie
Antwerpen

PeHeStat

Demo: 'OptiVacVleeskip' Werkpakketten

2 Vaccinatiestrategieën in de praktijk

- 2.1 Correcte toepassing van vaccinatie
 - Opstellen stappenplannen/protocollen voor correcte vaccinatie
 - Hoe de effectiviteit van de vaccinatie evalueren?
- 2.2 Demonstratie vaccinatiestrategieën bij vleeskuikens
 - 4 demonstratierondes op het Proefbedrijf
 - Factoren:
 - Mogelijkheden van 'in ovo' vaccinatie
 - Aangepaste strategieën bij vaccinatie in de stal (na uitkomst in de stal)
- 2.3 Opvolgen van praktijkbedrijven
 - Invloed van externe parameters: vaccinatie afstemmen op omgevingsdruk (bv. gumboro, NCD, IB)
 - Invloed van interne parameters: vaccinatie afstemmen op bedrijfsspecifieke omstandigheden (bv. coccidiose)

Demonstratie vaccinatiestrategieën bij vleeskuikens

4 demonstratierondes op Proefbedrijf

- Opvolgen effectiviteit van de vaccinatie
 - Methodiek (titerbepaling, PCR, ...)
- Opvolgen diergezondheid / prestaties
- Kosten-batenanalyse
- Evalueren in welke mate uitkomst in de stal en in ovo vaccinatie een gewijzigd management vragen op het bedrijf

Demo: 'OptiVacVleeskip' Werkpakketten

2 Vaccinatiestrategieën in de praktijk

- 2.3 Opvolgen van praktijkbedrijven
 - Invloed van **externe** parameters: vaccinatie afstemmen op omgevingsdruk (bv. gumboro, NCD, IB)
 - Vaccinatie aanpassen aan infectiedruk op nabij liggende bedrijven (pluimveedense regio's) + rekening houden met info huidige en vorige koppels
 - Opvolging 5 bedrijven / min. 4 rondes (afh. case)
 - Bedrijfsbezoeken: evaluatie van management en diergezondheid via klinische observaties en/of dissecties. Met inbegrip evolutie AB gebruik.
 - Analyses (titers, PCR, ...) afh. problematiek
 - OPROEP bedrijven via nieuwsbrieven / DAP's

Demo: 'OptiVacVleeskip' Werkpakketten

2 Vaccinatiestrategieën in de praktijk

- 2.3 Opvolgen van praktijkbedrijven
 - Invloed van **interne** parameters: vaccinatie afstemmen op bedrijfsspecifieke omstandigheden (bv. coccidiose)
 - Selectie bedrijven o.b.v. hoog AB-gebruik en/of specifieke problematiek
 - Opvolging 5 bedrijven / min. 4 rondes (afh. case)
 - Monitoring van specifieke bedrijfssituatie
 - => aanpassing vaccinatiestrategie
 - => evalueren resultaat van de aanpassing op diergezondheid, prestaties, AB-gebruik, kosten-batenanalyse
 - Bedrijfsbezoeken: evaluatie van management en diergezondheid via klinische observaties en/of dissecties
 - Analyses (titers, PCR, OPG, ...) afh. problematiek

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Doelstellingen

1. Veehouders sensibiliseren over:
 - Belang van sterke reductie AB-gebruik
 - Rol van preventieve gezondheidszorg via optimale vaccinatie
2. Inzicht krijgen in welke factoren diergezondheid beïnvloeden
+ knelpunten detecteren
3. Evalueren van de in praktijk gebruikte vaccinatieschema's
+ voor bedrijfsspecifieke problemen mogelijke aanpassingen voorstellen
4. Opstellen van stappenplannen/protocols voor een correcte drinkwater/spray vaccinatie

Demo: 'OptiVacVleeskip'

Doelstellingen

5. Methodiek voor het evalueren van de effectiviteit van vaccinaties
6. Demonstreren via voorbeeldcases hoe je via een aanpassing in vaccinatiestrategie specifieke bedrijfsproblemen efficiënt kan aanpakken
7. Demonstreren van de mogelijkheden om via in ovo vaccinatie diergezondheid en -prestaties te verbeteren
8. Inzicht geven in effect van aanpassing in vaccinatiestrategie op bedrijfsrendabiliteit (kosten-batenanalyse)

Demonstratieproject: 'Sojavrije varkens en kippen'

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

Europa investeert
in zijn platteland

ILVO

Demo: 'Sojavrije varkens en kippen'

- Oproep 2020 - thema: Alternatieve (eiwit)teelten / voederrantsoenen in functie van hogere eiwitautonomie
- Projectperiode: 1 april 2021 – 31 maart 2023
- Coordinator:
 - PVL - Bocholt
- Partners:
 - ILVO dier
 - Proefbedrijf Pluimveehouderij
 - Inagro
 - ABS
- Financiering:
 - Vlaanderen – Departement Landbouw en Visserij
 - Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

ILVO

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Aanleiding

- Duurzaamheid, verminderen van CO₂-uitstoot, ecologische footprint, klimaatadaptie
- Sojaschroot:
 - + hoog eiwitgehalte, goede verteerbaarheid en aminozuursamenstelling
 - milieukost / carbon footprint (invoer vanuit Zuid-Amerika)
- Eiwitbronnen: afhankelijkheid van invoer van buiten Europa
 - variabele kostprijs
 - beschikbaarheid in EU nog beperkt => ontwikkeling teelt
 - opbrengst/rendement/kostprijs

Doelstelling

- Demonstreren dat alternatieve eiwitbronnen bruikbaar zijn als grondstof in varkens- en kippenvoerders in een rendabel productieverhaal
 - In kaart brengen beschikbare grondstoffen
 - Formuleren praktijkrelevante voeders
 - Aantonen dat sojaverbruik kan worden verlaagd
 - Effect van sojavrij voeder op dierprestaties, Carbon footprint en kostprijs demonstreren
 - Interactie met veehouders rond verdienmodellen
 - Betrekken en vertalen van info naar akkerbouwers

Overzicht projectactiviteiten

Actie 0 – Project management (PVL)

Actie 2 - Meerwaarde alternatieve eiwitbronnen
& verdienmodellen (Inagro & ILVO)

Actie 1 – Sojavrij
voederformulering (ILVO)

Actie 3 – Demonstratie
bij vleeskippen (PP)

Actie 4 – Demonstratie
bij vleesvarkens (PVL)

Actie 5 - Communicatie naar de
brede landbouwsector (ABS)

Actie 1: Sojavrije voederformulering

(ILVO)

- Overleg met nutritionisten (veevoederfabrikanten/premix)
 - Beschikbaarheid grondstoffen
 - Voederwaarde grondstoffen
 - Anti-nutritionele factoren (ANF) / andere beperkingen
 - Nutritionele samenstelling voeder (energie, eiwit, Az, mineralen, ...)
 - Kostprijs voeders
- Realistische voederformules met bijhorende kostprijs
- Evenwichtige voederformulering opstellen voor demonstratie proefrondes bij vleeskippen en varkens (zie actie 3, 4)

Actie 3: demonstratie bij vleeskippen

(Proefbedrijf Pluimveehouderij)

- Proefronde bij vleeskippen
 - Sojavrij voeder vanaf de groeier fase (ca. d11)
 - startvoeder: cruciale fase, gevoelige dieren, beperkt aandeel in totaal voerverbruik (8%)
 - 8 proefgroepen (1530 stuks) met conventioneel voeder, 8 met sojavrij voeder
 - Opvolgen van productie, welzijn, kostprijs, saldo en carbon footprint
- demonstreren van verschillen in productie, voetafdruk en kostprijs van vleeskippen

Actie 4: demonstratie bij varkens

(PVL)

- Proefronde bij vleesvarkens
 - 6 hokken (10 dieren/hok) met conventioneel voeder, 6 met sojavrij voeder (eventueel 2^e ronde)
 - Opvolgen van productie- en karkasresultaten, kostprijs, saldo en carbon footprint
- Proefronde bij biggen (?)
 - demonstreren van verschillen in productie, voetafdruk en kostprijs

Actie 2: Meerwaarde via alternatieve eiwitbronnen en verdienmodellen

(Inagro & ILVO)

Veehouderij

- veehouders inzicht geven in productiemogelijkheden met eiwitbronnen
- bepalen meerwaarde / effect op kosten - rendabiliteit

Akkerbouw

- akkerbouwer inzicht geven in waarde van de teelt van eiwitbronnen voor de veehouderij => kosten - baten
- rendement eiwitgewassen: financiële opbrengst (opbrengst x prijs) - kosten
- welke opbrengst, eiwitgehaltes, kwaliteit en prijs zijn nodig om de teelt van een bepaald eiwitgewas rendabel te maken
- evaluatie van 3 meest interessante eiwitgewassen

Actie 2: Meerwaarde via alternatieve eiwitbronnen en verdienmodellen

(Inagro & ILVO)

- Discussiemoment opstartfase:
 - “Hoe een meerwaarde halen uit de productie (vleeskippen, varkens) met alternatieve eiwitbronnen?”
- In welk verdienmodel kunnen alternatieve eiwitbronnen potentieel meerwaarde bieden
 - meerprijs via concepten/lastenboeken ⇔ gangbare productie
 - afzetkanaal, klantensegment, marketing, keten en beleid
 - ...

Actie 2: Meerwaarde via alternatieve eiwitbronnen en verdienmodellen

(Inagro & ILVO)

- Discussiemoment einde project:
 - “Hoe een meerwaarde halen uit de productie (vleeskippen, varkens) met alternatieve eiwitbronnen”
- Hoe het sojavrij voederen valoriseren?
 - Hoe kan de waarde hiervan effectief gevaloriseerd?
 - Welke factoren kunnen dit bevorderen of belemmeren?
- Evaluatie via het verdienmodel m.b.v. een ‘VerdienWijzer’

**Vragen, suggesties,
aandachtspunten ...
om mee te nemen bij
uitvoering project**